

Päiväkodin nimi: Mäntylä-Snellman päiväkoti

Päiväkodin johtajan nimi: Henna Laurila

Lukuvuosisuunnitelma on käsitelty henkilökunnan kanssa

Miten tiedotamme suunnitelmasta huoltajille? eVakan kautta

Päivittäinen esiopetusaika klo: 9–13

1. Laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Hyvinvoinninpolku

- Fyysinen hyvinvointi/terveelliset elämäntavat

- tuemme lapsen terveen ruokasuhteen kehittymistä
- hyvät ruokatavat
- mahdollistamme lapselle päivittäisen lepo-/rauhottumishetken
- mahdollistetaan päivittäinen arkiliikkuminen ohjatusti ja omatoimisesti sekä kannustetaan jokaista lasta liikkumaan monipuolisesti
- vahvistetaan lasten kehoitsetuntoa (koskemattomuus)

- Psyykinen hyvinvointi

- arjessa tunnetaidot ovat keskiössä
- tunteiden tunnistamista ja ymmärtämistä, että kaikki tunteet ovat hyväksytyjä
- vahvuuksien tunnistaminen ja itsensä tunteminen --> hyvä itsetunto
- huomaa hyvä -toiminta: positiivisesti ryhmässä oppien
- selviytyminen haastavista tilanteista --> tunteiden säätely

- Sosiaalinen hyvinvointi; vuorovaikutustaidot, osallisuus, turvaverkosto

- kaveri- ja leikkitaitojen harjoittelu
- ristiriitojen ratkaiseminen myönteisin keinoin
- empatiataidot

- laaditaan lasten kanssa yhdessä arjen toimintaohjeet --> sujuva arki
- turvan tunne ja turvalliset aikuiset

Kulttuurinen osaaminen

- päiväkotimme historiaan tutustuminen
 - Karl ja Alma Snellmanin henkilöhistoria sekä Snellman-talon historia, samalla lapset kuulevat tarinoita 1800-luvun lasten oloista Oulussa
 - historiakertomus ja -kävely kuuluvat eskareiden vuoden sisältöön
- lasten kirjallisuus on toiminnan keskiössä koko vuoden ajan - lapset suorittavat Lukuhöperö-diplomin
- Oulun vakan yhteinen kulttuuriteema: Luovasti luonnossa ja yhdessä ympäristössä
- Vihreä lippu -toimintaan liittyen "mennään metsään" - metsäeskaria viikoittain: metsämatikkaa, äidinkieltä metsässä, lajioppia, tunnetta ja tietoa sekä toimintaa ja leikkiä
- Vihreä lippu -toiminta, kestävän kehityksen kasvatus osana arkipäivää, tehdään ympäristöystävällisiä arkipäivän tekoja mm. lajitellaan omat roskat ja kerätään roskaa lähiympäristöstä, käytämme vettä säästäen. Lapsille kerrotaan, että pienillä teoilla on merkitystä. Kaikki eskarit ovat Vihreä lippu raatilaisia - Nuuskijoita
- Olemme liittyneet Oulun kaupungin varhaiskasvatuksen Puoli päivää pihalla -hankkeeseen
 - ulkotoimintaa lisätään retkeilemällä ja laajentamalla oppimista lähiympäristöön.

2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo esiopetuksessa

- lapset ovat tasavertaisia kaikissa toiminnoissa ja tilanteissa
 - vaihtuvat leikkiryhmät ja leikkipaikat
- lasten kiinnostuksen kohteet ovat toiminnan suunnittelun pohjalla
 - lasten ideat ja ehdotukset huomioidaan
- kuuntelemme jokaista lasta, hyväksymme ja pohdimme yhdessä vastauksia eri kysymyksiin ja ongelmiin
- tutustumme saamelaiseen kulttuuriin ja pohjoissaamelaiseenkieleen

3. Oppimisympäristöt ja työtavat

- Fyysinen oppimisympäristö

- käytetään monipuolisesti päiväkotimme sisä- ja ulkotiloja, välineistöä sekä lähiympäristöä, mm. metsäeskari
- lapset osallistuvat erilaisten oppimisympäristöjen rakentamiseen
- lapsen mielenkiinto, uteliaisuus, innostus kokeilemaan ja uuden oppiminen herää
- tilat mahdollistavat toimimisen erikokoisissa ryhmissä
- Psyykkinen oppimisympäristö
 - myönteinen ja lapsia kuunteleva ja keskustelevalta ilmapiiri
 - aikuisen aito kiinnostus lasta kohtaan
 - lapsi saa lohtua ja syliä tarvittaessa
 - lasten itsetuntoa tuetaan kehumalla ja rohkaisemalla
 - käytämme "Huomaa hyvä" -toimintatapaa (positiivisesti ryhmässä oppien)
 - lapsen mielenkiinto, uteliaisuus, innostus kokeilemaan ja uuden oppimisen herättäminen
- Sosiaalinen oppimisympäristö
 - henkilöstön ja huoltajien vuorovaikutus on arvostavaa ja avointa ja huoltajat nähdään tärkeänä osana sosiaalista yhteisöä
 - henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus on hyväksyvää ja positiivista ja toimii mallina lapsille
 - lasten keskinäisten suhteiden rakentumista ja jatkuvuutta tuetaan

Työtavat

- esiopetuksemme on *tekemällä oppimista*, jossa leikki ja toiminnallisuus ovat keskiössä
- työtapojen valinta edellyttää lapsituntemusta
- lapsen tapa toimia ohjaa menetelmien ja toimintatapojen valintaa
- opettelemme monenlaisia työtapoja ryhmässä, työpareina ja itsenäisesti
- työtehtävät tukevat arjen osallisuutta

4. Lasten osallisuus

Lasten osallisuus

- huomioidaan lasten kiinnostuksen kohteet, vahvuudet ja tarpeet
- ilmapiiri on turvallinen, avoin ja hyväksyvä
 - jokainen lapsi huomataan päivittäin

- annetaan myönteistä palautetta ja kannustusta, vahvistamme lasten minäkäsitystä
- toiminta on lapsilähtöistä, mutta aikuisjohtoista yhteistä toimintaa, ideoimista ja tuumailua
- lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun, työtapojen valintaan sekä arviointiin
 - tukee lasten aloitteellisuuden kehittymistä
 - tunneviisari-itsearviointia
 - Kesy-kuvahaastattelujen kautta saadaan tietoa lasten ajatuksista, tunteista ja toiveista. Saadaan suoraa palautetta, miten lapset kokevat eri toimintamuodot esiopetuspäivän aikana
 - lapsella on oikeus olla osallistumatta
- oppimis- ja leikkiympäristö on rakennettu itseohjautuvaksi, monenlaisen toiminnan mahdollistavaksi ja uusia haasteita tuovaksi
- lapset tekevät erilaisia työtehtäviä
- lapsia kannustetaan auttamaan toisia ja pyytämään tarvittaessa apua
- kiinnitämme huomiota me-tunteeseen - ME OLEMME ESKAREITA- INTOA JA ILOA ESKARISTA = Mäntylän eskarin toimintakulttuuri

5. Yhteistyö huoltajien kanssa

Yhteistyö huoltajien kanssa

- päivittäinen kohtaaminen on kaiken yhteistyön perusta
- yhteistyössä otetaan huomioon perheiden moninaisuus, yksilölliset tarpeet ja huoltajuuteen liittyvät asiat
- eVaka, tekstiviestit, puhelut
- lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman (leops), tms., laatiminen yhdessä lapsen ja vanhempien kanssa
- vanhemmilla on mahdollisuus olla mukana eskarissa esiopetuspäivän ajan
- vanhemmat asiantuntijoina/opettajina sekä tavoitteiden, sisältöjen ja menetelmien ehdottajina
- vanhempainneuvosto
 - joululauluilta perheille marraskuussa 2023
- alueellinen esi- ja alkuopetuksen oppilashuollollinen ryhmä
 - vanhempainneuvosto valitsee edustajan eskareiden vanhemmista
- yhteiset tapahtumat

- koko päiväkoti/Mäntylä-talo
- alueellinen vanhempainilta Esiopetuksesta kouluun keväällä 2024

6. Kaksikielinen esiopetus

Kaksikielinen esiopetus

- Mäntylässä järjestetään pohjoissaamenkielistä esiopetusta äidinkielisille sekä kielipesälapsille. Toiminta tapahtuu yhteistyössä muun esiopetustoiminnan kanssa. Saamelaiseen esiopetukseen on varattu oma toimintatila, jossa on esillä mm. saamenkielisiä kirjoja ja tekstejä, käsitöitä, pelejä ym. saamenkielistä materiaalia. Käytössämme on myös saamelaiskulttuurinen oppimisympäristö, Saamenmaa. Erityisenä tavoitteena on vahvistaa kielen ymmärtämistä ja kielen käyttötaitoja. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa lapsen kieli- ja kulttuuri-identiteetin kehittämistä. Saamelainen kieli ja kulttuuri on läsnä Mäntylän yksikössä.
- Tarvittaessa muiden kieliryhmien oman äidinkielen opetusta: 2h joka toinen viikko.

7. Kasvun ja oppimisen tuki

Kasvun ja oppimisen tuki

- Jokaiselle lapselle laaditaan syksyllä lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma (leops) tai jokin muu lapsen oppimista tukeva suunnitelma (esim. hojks+vasu). Oppimissuunnitelmiin kirjataan tavoitteita lapsen toiminnalle, sekä keskeisiä menetelmiä tavoitteiden saavuttamiseksi esiopetusvuoden aikana
- Suunnitelmaa arvioidaan vähintään kerran toimintavuoden aikana, huhtikuussa käydään arviointikeskustelu
- Näihin keskusteluihin osallistuvat lapsi, vanhempi/vanhemmat sekä varhaiskasvatuksen opettaja
- Opetuksen ja oppimisen järjestämisen kannalta vanhempien kanssa yhteisesti sovittu keskeinen pedagoginen tieto siirtyy leopsin kautta perusopetukseen siirtokeskusteluiden muodossa.
 - Oppilashuollollinen tieto siirtyy vain lapsikohtaisissa asiantuntijapalavereissa
- Lapsikohtaiset yhteiset toimintatavat sovitaan koko tiimin kanssa

- Toiminnassa huomioidaan, että lapsen oikeus riittävään tukeen toteutuu
- Toiminnan suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin lähtökohtana on lapsen yksilölliset tavoitteet ryhmätilanteissa. Lapselle suunnattu tuki toteutuu ryhmässä.
- Oppimisympäristön rakentamisessa huomioidaan lasten tuen tarpeet.
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii yhteistyössä lapsen, henkilökunnan sekä vanhempien kanssa.
- Tarvittaessa lapselle määritellään yhteistyössä kolmiportaisen tuen mukainen tuki sekä laaditaan tukeen liittyvät pedagogiset asiakirjat ja suunnitelmat yhteistyössä vanhempien, varhaiskasvatuksenopettajan, varhaiserityisopettajan ja yhteistyötahon kanssa.
- Tarvittaessa yhteistyötä oppilashuoltohenkilöstön ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa: neuvola, koululääkäri, koulupsykologi, koulukuraattori, OYS, fysio-, puhe- ja toimintaterapeutit, Tahkokangas

Henkilöstön osaamisen edistäminen kolmiportaisen tuen toteuttamiseen

- Päiväkodin kuukausittaisissa pedapalavereissa käymme pedagogisia keskusteluja, yhteisen osaamisen jakamista ja vahvistamista
- Kaupungin sisäiset koulutukset edistävät henkilöstön osaamista
- Tiivis varhaiserityisopettajan tuki on erityisen tärkeä henkilöstön osaamisen edistämässä ja kolmiportaisen tuen toteutumisen seurannassa (arviointia ja kehittämistä yhdessä) tehostetun ja erityisen tuen lasten kohdalla.

Toimintakulttuurin kehittäminen lukuvuonna 2023–2024

- Yhteisesti jaettu arvopohja ja ammatillinen lapsikäsiyys rakentavat yksikkömme välittävää toimintakulttuuria. Meille on tärkeää toisia arvostava, koko yhteisöä osallistava ja luottamusta rakentava vuorovaikutus niin henkilöstön kesken, kuin vanhempien ja lasten kesken. Lähtökohtana on lapsen oppimisen polun jatkuvuuden ja eheyden turvaaminen.
- Kehitämme esiopetuksen toimintakulttuuria Oulun sivistysohjelman 2026 painopisteiden hyvinvointi ja osallisuus- mukaisesti.
 - oppimisen lähtökohtana on hyvinvoiva lapsi - perusedellytys on sujuva arki
 - ennakoitu ja strukturoitu arki
 - esiopetuksen pedagogisen toiminnan suunnittelun lähtökohtana on tietoisuus lasten tavoitteista, vahvuuksista ja oppimisen tavoista.

- lapsen onnistumisen kokemukset, hyväksytyksi ja kuulluksi tuleminen, myönteisen palautteen saaminen
- lasten kiinnostuksen kohteiden pohjalta valitaan sisältöjä ja menetelmiä
- esiopetuksessa varhaiskasvatuksen opettajat ja -hoitajat ovat lapsen toiminnan mahdollistajia oppimisympäristöjen luojina, tavoitteiden tarkentajina sekä palautteen antajina.
- lapsilähtöisyys vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja käsitystä itsestä oppijana
- Kehitämme yhteisöllistä toimintakulttuuria positiivisen pedagogiikan keinoin.

Yhteistyökäytännöt tuen järjestämisen näkökulma huomioiden

- Sujuva siirtymä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen varmistetaan lapsen tarpeet huomioiden jo edellisenä keväänä tiedonsiirrolla yksiköiden välillä sekä hyvällä yhteistyöllä huoltajien kanssa. Tarvittaessa tiedonsiirroissa mukana VEO. Perheen tutustuminen esiopetukseen kesäkuussa.
- Esiopetusryhmän varhaiskasvatuksen opettajien ja -hoitajien välinen tiivis yhteistyö ja yhteisesti sovittujen käytänteiden mukaan toimiminen on arjessa kaiken toiminnan lähtökohta.
- Monialainen yhteistyö varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, hyvinvointipalveluiden, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuritoimen sekä kolmannen sektorin kanssa on luonteva osa esiopetuksen arkea.

8. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Esi- ja alkuopetuksen lähiyhteistyö

- Esi- ja alkuopetuksen lähiyhteistyötä tehdään Lintulammen koulun sekä lähipäiväkotien esiopetust ryhmien kesken
- Marraskuussa koulun alkuopetuksen opettajat sekä esiopetusryhmien varhaiskasvatuksen opettajat kokoontuvat ja suunnittelevat toimintavuoden yhteistyömuotoja. Lähtökohtana on oululainen esi- ja alkuopetuksen lähiyhteistyön minimitaso: "Yhdessä suunniteltuja yhteistoiminnallisia oppimiskokonaisuuksia yksi syksyllä ja yksi keväällä. Tavoitteena on yhdessä tekeminen."
- Alueella yhdessä työstettävä 5–8-vuotiaiden pedagogiikan kehittämistyö tuo tiettyjä painopisteitä ja toimintatapoja yhdessä toteutettavaksi. Yhteiset teemat, joihin keskitymme:

tunne- ja turvataidot, kaveritaidot, kiusaamisen ehkäisy (pisarapuuttuminen), hyvät käytöstavat.

- Kuluvalla kaudella yhteistoiminnallisia oppimiskokonaisuuksia on vähintään kaksi kevätkaudella.
- Yhteistyö kirjataan Lähiyhteistyösuunnitelmiin ja sitä arvioidaan keväällä 2024.

9. Arviointi

Arviointi

Esiopetuksessa annettava arviointi on jatkuvaa, ohjaavaa palautetta lapsen toiminnasta ja oppimisesta. Se tukee lapsen käsitystä omasta itsestään toimijana ja oppijana.

- Arviointi on kehittämisen väline, arvioinnin tulokset antavat suuntaa uuden suunnittelulle
 - Lasten palaute toiminnasta esim. tunneviisari ja kesy-kuvahaastattelu
 - Vanhempien palaute mm. päivittäiset kohtaamiset, leops-keskustelut
 - Henkilökunnan tekemä toiminnan arviointi ja oman työn reflektointi
- Lapset arvioivat omaa ja ryhmän toimintaa sekä oppimistilanteita.
- Arvioinnin menetelmänä käytössämme ovat mm. tunneviisari, esiopetukseen muokattu Kesy-kuvahaastattelu, kiukkukäyrä ja lasten haastattelut
- Lapset saavat esiopetusvuoden päätteeksi esiopetuksen osallistumistodistuksen
- Huoltajilla on mahdollisuus arviointiin mm. leopsin kautta, keskustelujen sekä kohtaamisten aikana
- Myös kaupungin huoltajille osoittaminen kyselyjen kautta saadaan tietoa esiopetuksen sujumisesta
- Tuentarpeisten lasten kohdalla yhteistyö on tiivistä mm. eri terapeuttien ja Oysin kanssa

Esi- ja alkuopetuksen lähiyhteistyön kehittäminen ei päässyt syvenemään toivotulla tavalla lukuvuonna 2022–2023. Kuluvan lukuvuoden aikana Lintulammen koulu toimi evakossa Oulunsuun koulun tiloissa, joten fyysinen yhteistyö jäi vähäiseksi, eikä mm. koululaisten ja eskareiden sekaryhmiä ei voitu muodostaa. Seuraavat asiat toteutuivat:

- Koulukurkistelut maaliskuussa (sali, luokka ja ruokala) koululaisten uintiviikolla
- Kevään "Kysymyksiä koulusta" toteutettiin sähköpostin välityksellä.